

0	3	5	7	10	13	19	25	36	48	55	62	69	75	85	90	93	95	96	97	99	100	
0	2	4	6	8	10	15	20	30	40	45	50	55	60	70	80	85	90	92	94	96	98	100

Täyttää energiaa. Moisiovaaralaisesta Eila Takilasta huokuu kiintymys kyläänsä kohtaan. **Sivu 12**

Ranua kutsuu. Perinteisille hillamarkki-noille on saatu myytävää heikosta sadosta huolimatta. **Sivu 15**

Kaupungin satoa. Pasilan veturi-talleilla on kaupunkiviljelyn keidas, jossa korjataan jo satoa. **Sivu 15**

KARI SALONEN

Nalle-Ateljeesta voi ostaa pakkauksen, johon Gerda Torikka on koonnut materiaalit yhden nallen tekoon.

Jokainen Gerda Torikan valmistama nalle on loppuun asti huolittu yksilö.

Nalletaiteilija Gerda Torikan Humppilassa sijaitseva Nalle-Ateljee-myymä on kuin suoraan sadusta. ”Vaikka ihmiset tulisivat tänne suupielet alaspäin, he lähtevät aina suupielet ylöspäin pois”, Torikka kertoo tyytyväisenä.

Nalleperhe asuu luojansa hellässä huomassa

Gerda Torikan käsissä syntyy sympaattisia nallekarhuja. Nalle-Ateljee-myymä on toteuttanut sekä Torikan että hänen äitinsä unelman.

HUMPPILA (MT)

Pieni puoti on pullollaan mitä suloisempia nalleja. Osalla on vaatteet yllään, yksi työntää lastenvaunuja, toinen ajaa Vespa, kolmas pitää virveliä kädessään. ”Tämä on aikuisten kokonaisvaltaista leikkiä”, nalletaiteilija **Gerda Torikka** heläyttää.

Taiteilijan sanoja on helppo uskoa, kun tulee hänen Nalle-Ateljee-myymä-läänsä Urpolan kartanossa Humppilassa. Aikuinenkin on haltioissaan, kuin satuun olisi astunut.

Jokainen puodin karvainen asukas on Torikan käsialaa. Taiteilija on itse suunnitellut ja valmistanut ne.

”Tämä on Leo, tässä ovat Niilo ja Elsa. Hän puolestaan on Peppi”, Torikka esittelee.

Jokaisella nallemallilla on nimi, joka syntyy, kun nallen ensimmäistä versiota tehdään.

”Valitsen nimen, joka mielestäni kuvaa nallea. Yhden nallen nimi on Raskus, koska sanoin aina sitä tehdessäni ’voi rassukka!’.”

”Moottoripyörällä ajavasta nallesta tuli puolestaan Vauhti ja pienestä samanlaisesta Pikku-Vauhti.”

Ulkomailla ja kirpputorilta

Torikan nallet ovat keräilyesineitä, jotka on tehty kalliista ja kestävästä materiaalista. Niiden virallinen nimi on Halibears, joka on Torikan rekisteröimä tuotemerkki.

”Käytän sertifioituja materiaaleja. Turkit ovat pääasiassa mohairia tai alpakkaa ja silmät lasia. Kaikki tarvikkeet nalleihin tulevat Saksasta, jossa nalletaiteilijoita on huomattavasti enemmän kuin Suomessa.”

”Teen laadukkaita ja loppuun asti viimeisteltäviä töitä. Joku on joskus sanonut, että teen liiankin tarkkaa työtä. Mottoni on ’mieluummin vähemmän’. Se tarkoittaa, että yksi kunnon lelu voi riittää.”

Taiteilija hyödyntää mielellään kieräytysmateriaaleja.

”Nalleja en valmista kierrätysmateriaalista, mutta vaatteita sen sijaan kyllä.

Eräs nalleherra on saanut kauluspaidan kirpputorilta löytäneen miesten kauluspaidan hihasta.”

Usealla nallella on muassaan monenmoista rekvisiittaa. Löytyy niin silmälasia, soitimia kuin pikkuruisia lelujakin.

”Pidän matkoilla silmäni auki. Sillä tavalla olen löytänyt monet tavarat. Olen kerännyt rekvisiittaa ympäri maailmaa”, Torikka kertoo.

Yksilöitynä maailmalle

Valmistuttuaan jokainen nalle saa henkilötunnuksen, kuten taiteilija itse kutsuu nallen yksilöivää numerosarjaa.

”Yksitoistanumeroinen sarja kertoo, mitä mallia nalle on, monesko tämän mallin edustaja se on ja monesko kaiken kaikkiaan. Lopuksi on vielä valmistusvuosi.”

Usein nalleja ostetaan kaste-, hää-, läksiäis- ja syntymäpäivälahjoiksi.

”Kerran minulta kysyttiin, voisinko tehdä hääparille nallet, joissa mies olisi sähkömies ja nainen puutarhuri. Ei siinä auttanut muu kuin katsoa netistä, miltä sähkömies näyttää”, Torikka nauraa.

”Kerran minulta puolestaan pyydettiin läksiäislahjaksi perhepäivähoitajalle yhtä isoa ja neljää pientä nallea. Ne kuvasivat hoitajaa ja lapsia.”

Torikka valmistaa nallen asiakkaan toiveiden mukaan. Itse saa valita, millaisesta karvasta nalle tehdään ja minkälaiset vaatteet sille puetaan päälle.

”Koska tilaajat saavat itse päättää, millaisen nallen haluavat, jokainen nalle on oma persoonansa.”

Adoptiolla uuteen kotiin

Tällä hetkellä Torikan nalleperheeseen kuuluu 35 erilaista nallea. Uusia malleja syntyy koko ajan.

”Nyt on tekeillä numero 237. Kaiken kaikkiaan noin 200 kaikista nalleista on

saanut uuden omistajan.”

Kun nalle saa uuden kodin, Torikka puhuu ostamisen sijasta mieluummin adoptoinnista.

”Rakkaat asiat adoptoidaan”, nainen perustelee.

Torikan ensimmäinen nalle syntyi 80-luvulla omalle tyttärelle. Toden teolla tekeminen pääsi kuitenkin vauhtiin vasta vuonna 2005, kun hän oli vuoroteltuvapaalla saksan lehtorin virastaan Turun yliopistolta.

”Halusin vuoroteltuvapaalla tehdä jotakin aivan muuta kuin töihin liittävää. Silloin nallevirus iski”, Torikka nauraa.

Tällä hetkellä taiteilija on osa-aika-eläkkeellä yliopistolta.

”Kädentaidot tasapainottavat mukavasti akateemista työtä. Puhun hyvinvointikäsitystä. Siitä tulee uskomattoman hyvä olo, kun näkee omien kätensä jäljen. Myös se on tärkeää, kun näen, että nalleni tuovat iloa muille.”

Eväät lapsuudesta

Saksalaissyntyinen Torikka on kasvanut käsillä tekemiseen jo lapsuudenkodissaan.

”Isäni työskenteli tekstiilialalla ja äitini oli suorittanut käsityönopeettajan opinnot. Pienestä asti olen tehnyt käsitöitä.”

”Isä omisti vaatetehtaan, jonne minä en saanut koskaan mennä. Usein kuitenkin livahdin sinne salaa. Jos isä oli kierroksella halleissa, työntekijät piilottivat minut. Sekä heillä että minulla oli hauskaa, eikä isä koskaan saanut tietää”, Torikka muistelee.

Jo Torikan äiti haaveili pienen käsityöpuodin perustamisesta, mutta toive ei koskaan toteutunut.

”Toteutan siis omassa puodissani tavallaan äitinikin unelmaa”, taiteilija pohtii.

ANNIINA KESO

Tulee uskomattoman hyvä olo, kun näkee omien kätensä jäljen.

Nallesairaala auttaa karvaista potilasta

Gerda Torikan Nalle-Ateljeessa Humppilassa tehdään muutakin kuin uusia nalleja. Siellä on nallesairaala, joka auttaa vanhoja ja ajan saatossa rähjäntyneitä lelukarhuja.

”Kun asiakas tuo nallensa minulle, teen hoitosuunnitelman ja kysyn asiakkaan mieltymyksistä korjausmateriaalien suhteen. Jotkut saattavat esimerkiksi haluta nallensa täytteeksi ehdottomasti puulastuvillaa”, Torikka kertoo.

”Korjaamisen tavoitteena on pysyttää hajoamisprosessi, ei muuttaa nallea.”

Aivan jokaista nallea Torikka ei sairalaansa huoli.

”Jos nallessa on tuhoeläimiä, en ota sitä vastaan.”

”Nahkaisistakin nalleista kieltäydyn, koska minulla ei ole työvälineitä, joita nahan kanssa tarvittaisiin.”

Nallesairaalassa käy potilaita suhteellisen tiuhaan.

”Keskimäärin joka viikko tulee nalle hoitoon. Jos täällä Urpolan kartanolla on tapahtumia, tulee nalleja enemmänkin”, Torikka selittää.

Oma nalle omin käsin

Mikäli Nalle-Ateljeen pöröiset asukkaat vievät sydämen, mutta samalla sisäinen kädentaitaja huutaa, Torikalla on tilanteeseen ratkaisu valmiina. Ateljeessa on myynnissä tarvikepakkauksia oman nallen tekemiseen.

”Pakkauksessa on ohjeet, kaavat, pala karvaista kangasta nallen turkiksi, nivelet, silmät ja kaikki muu, mitä nallen tekemiseen tarvitaan”, Torikka kertoo.

”Pakkauksen lisäksi tarvitaan materiaalit nallen täyttämiseen sekä mahdolliset vaatekankaat.”

Moni on tehnyt useamminkin nallen Torikan pakkauksilla.

”Minulla on kanta-asiakkaita, jotka ovat tehneet monta nallea. Muutama viikko sitten eräs poika tuli näyttämään nallea, jonka isoäiti oli hänelle tehnyt. Sellainen on minulle paras mahdollinen kiitos.”

ANNIINA KESO